

Besplatno voće:**Varaždin po uzoru na Kopenhagen sadи prvi javni voćnjak u ovom dijelu Europe**

- [Naslovna](#)
- [Politika](#)
- [Gospodarstvo](#)
- [Kultura](#)
- [Intervjui](#)
- [Scena](#)
- [Komentari](#)
- [Ekologija](#)
- [Reportaže](#)
- [Izdvojeno](#)
- [Ljudi](#)
- [Portreti](#)
- [Voda](#)
- [Zdravlje](#)

[e-škovacina / REPORTAŽE](#)

#ItIsNotTooLate: Prebiranje krhotina na staklenoj stazi u borbi protiv gluposti i primitivizma

Foto: TRIS/A;Tešić

Sviđa mi se 247 Po

[Aleksandar Tešić](#) • 07/09/2020 u 15:45 •

Nema više tzv. staklene staze na prilazu rijeci Bijeloj. Ručno prebirajući krhotine i drugi otpad koji se na njoj i oko nje gomilao desetljećima, očistili su je volonterskim snagama ljubitelji prirode. Eko akcija čišćenja prilaza tom skrivenom i slabije poznatom dalmatinskom hidrogeološkom biseru nadomak Obrovca i Karinskom moru bila je prvi vidljivi korak prema uređenju i popularizaciji tog prekrasnog zapuštenog lokaliteta pod zaštitom Natura 2000. Odvojeno prikupljeno staklo trebalo bi poslužiti kao resurs za umjetničku instalaciju na budućoj poučnoj stazi kojom će se skretati pozornost na razmjere ljudske gluposti u štetočinskom odnosu prema prirodi. Akciju koja pod sloganom #ItIsNotTooLate, nadahnutim kratkim filmom zadarskog snimatelja i ekologa Vladimira Mikete, ima potencijala prerasti u širu priču i prijeći granice obrovačkog kraja i Zadarske županije, pokrenula je ekološka udruga Lončari iz Karina Gornjeg. Želja im je da i druge udruge u svojim krajevima pokrenu slične aktivnosti i da koncept #ItIsNotTooLate postane platforma medusobne podrške i suradnje

pojedinaca, udruga i institucija, prepoznatljivi okvir za borbu protiv glupog i primitivnog iskrcavanja smeća u prirodi.

Osamdesetak ljudi iz **Zadra, Obrovca, Kruševa, Karina Gornjeg, Karina Donjeg, Maslenice, Starigrada, Svetog Filipa i Jakova, Šibenika, Lončara i Radeka** udruženim je snagama čistilo i očistilo prilazni makadamski put rijeci **Bijeloj**, dalmatinskom hidrogeološkom fenomenu sa izvorom u špilji na brdu, kanjonom od otopljenog bijelog vapnenca, slapovima i bistrim jezercima. Bilo je među nama planinara, penjača i drugih ljubitelja prirode koji su tom stazom od utabanog stakla već prolazili čudeći se nadrealnoj količini staklenih krhotina pod nogama i zgražajući se nad gomilama smeća odbačenog uz prilazni put skrivenoj karinskoj prirodnoj ljepotici.

Foto: TRIS/A.Tešić

Okupio nas je **Marko Simić**, predsjednik ekološke udruge **Lončari** koja se trudi očuvati ljepotu prirode, razviti održivi turizam i potencijal tog izoliranog kraja na brdu iznad Karinskog mora. Taj marketingaš po struci koji radi od kuće topliju polovicu godine provodi u **Lončarima**, svom selu bez asfaltnog puta i vodovoda koje je struju nakon rata ponovno dobilo prije dvije godine, a onu hladniju u **Novom Sadu**, u kojem je rođen i odrastao.

Foto: TRIS/A.Tešić

-Strojno i ručno prikupljeno je preko stotinu kubika raznog građevinskog otpada i odvezeno na deponij u **Obrovcu**. Uklonjen je i saniran divlji deponij koji se u dužini od jednog kilometra nalazio uz cestu koja vodi ka punktu od kojeg se kreće prema izvoru rijeke **Bijele**. Također, od polazišta prema izvoru i kanjonu jedan dio staze bio je posut tonama djelića stakla koji su se tu našli poslije **Domovinskog rata** i od tada nisu uklonjeni. Staklo rasuto po stazi skupljeno je rukama sudionika ove eko akcije i pažljivo odvojeno tako da postane resurs – informirao nas je **Marko** o konkretnim rezultatima akcije.

Foto: TRIS/A.Tešić

Staklo bi trebalo postati resurs za umjetničku instalaciju na budućoj poučnoj stazi kojom će se skretati pozornost na razmjere ljudske gluposti u odnosu prema prirodi, a koju je udruga **Lončari** zamislila i planira ostvariti projektom '**Trash Art Residence Bijela 2021**'.

-Ideja je upotrijebiti kreativnost protiv primitivizma. Smatramo da je to jedini pravi odgovor na ove vrste društvenih problema i da je jezik umjetnosti adekvatan zato što će ga razumjeti oni koji su društveno osjetljivi, a oni koji nisu mogu biti kroz nju educirani i barem se mogu praviti da nešto razumiju, imati svoju interpretaciju. Nama je to način da se akcija ne prekine nego da živi. Živjet će kao **Art Residence** koncept gdje ćemo mi po prethodnom međunarodnom natječaju omogućiti jednom umjetniku da ovdje s nama živi jedno mjesec dana. Dati ćemo mu tehničku podršku, lokalitet i resurs ove akcije staklo. Uključit ćemo i institucije, tražit ćemo pomoći od institucija u financiranju kako bi umjetnik za svoj rad bio plaćen i napravio trajnu intervenciju na lokaciji. Kad mi odemo, tu će biti nešto što će podsjećati ljude na taj dotadašnji odnos prema prirodi. To je neki pokušaj da zapravo zamijenimo onečišćenje umjetninom i da oplemenimo ovaj kraj – promišlja **Simić**.

Foto: TRIS/A.Tešić

Umjetnička instalacija trebala bi, dakle, poslužiti osvještavanju problema iskrcavanja smeća u prirodu, možebitno i spriječiti neke buduće bacače u njihovoj nakani, ali i postati, kako se to stručno kaže, dodana vrijednost ljepote prirode i dodatni razlog za turistički posjet **Bijeloj**.

-Priča sa umjetnosti možda izgleda sporedna, ali ona je ključna jer je to jezik koji nam pomaže da dođemo do dobrih ljudi. Intervencija može postati dodatni razlog dolaska u prirodu i ona će u tom obilasku prirode svakog posjetitelja upoznati s onim što smo mi danas ovdje doživjeli. Želimo da sretni ljudi koji dođu za nama dođu u nešto uredeno i lijepo, a istovremeno i da se upoznaju s problemom koji se ignorirao dva i pol desetljeća, možda i duže. Ako se ostvari, ta bi instalacija mogla upozoravati barem pet idućih desetljeća i pomoći ljudima da dođu do određenih saznanja – govori ekolog i marketingaš, kao i to da im je želja da i druge udruge pokrenu slične aktivnosti u svom kraju pod zajedničkim sloganom.

Foto: TRIS/A.Tešić

Govori o sloganu **#ItIsNotTooLate**, u dobroj vjeri da bi unificirani koncept dan na korištenje pod licencom **Creative Commons**, zajedničkog kreativnog dobra, mogao snažnije odjeknuti, okupiti kritičnu masu i postati platforma međusobne podrške i suradnje pojedinaca, udruga i institucija, prepoznatljivi okvir za borbu protiv glupog i primitivnog iskrcavanja smeća prirodu.

Foto: TRIS/A:Tešić

Koncept **#ItIsNotTooLate** nadahnut je istoimenim kratkim filmom zadarskog snimatelja **Vladimira Mikete** kojeg zatičemo na staklenoj stazi dok prebire po krhotinama.

Foto: TRIS/A.Tešić

-Kada sam dolazio i na majicama video ime filma baš mi je bio moment. Nisam zaplakao ali sam se naježio. Kad sam video **#ItIsNotTooLate** ljudima na majicama i koliko ljudi je došlo shvatio sam koliko znači ta moja mala kap za ovaj slap. Od nastanka filma prošle su skoro dvije godine i drago mi je da je imao smisla. Bavim se uglavnom komercijalnim snimanjem serija, filmova i reklama, od čega plaćam račune, ali počeo sam težiti i tome da neki projekti koje radim imaju i društvenog smisla. Na ideju da snimim takav film koji bi imao ulogu osvještavanja ljudi o

razmjerima problema smeća u prirodi došao sam nakon jednog posjeta **Bijeloj**. Dio sam ekipe zadarskih planinara i penjača koji često posjećujemo ovaj kraj. Svaki put kada smo tu prolazili pitao sam se kako je ovo nastalo i tko je tu lud. Treba osvještavati ljude, biti prisutan u medijima i bombardirati ih sa stvarima koje su zapravo bitne. Mislim da još nije prekasno i da se može nešto napraviti – optimistično će **Vladimir Miketa**.

Foto: TRIS/A.Tesić

Eko akciji odazvala se i **Taida Garibović** i to u ime **Natura Jadere**, javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode **Zadarske županije**, ustanove koja upravlja sa 13 zaštićenih područja i 86 područja pod zaštitom **Natura 2000**, među njima i ovim koje obuhvaća područja karinskih rijeka **Karišnice i Bijele**.

Foto: TRIS/A.Tesić

-Mi smo došli tu i fizički odraditi posao, odazvali smo se akciji čišćenja, ali smo došli i promovirati suradnju između institucija i lokalnog stanovništva. Želimo pokazati da je zaštita prirode moguća jedino ako se svi uključimo, od građana, lokalnih organizacija, općina, gradova, turističkih zajednica i institucija koje se bave zaštitom prirode. Područje kojim upravljamo obuhvaća skoro 25 posto površine **Zadarske županije**, a mala smo ustanova u kojoj radi

deset zaposlenika. Bavimo se zaštitom biljnih i životinjskih staništa i nemoćni smo po pitanju odbačenog smeća. To je problem kojim bi se trebala baviti komunalna poduzeća općina i gradova u čijoj se nadležnosti nalaze ova područja. Moramo svi međusobno suradivati kako bi taj problem uspjeli zajednički riješiti – odgovara nam **Taida** na pitanje kako je moguće da jedno područje pod zaštitom izgleda ovako zapušteno poput područja **Bijele**, dok o dalnjim planovima kaže kako je u planu napraviti plan upravljanja područjem **Karišnice i Bijele**, koji će se bazirati na očuvanje staništa biljnih i životinjskih vrsta.

Foto: TRIS/A.Tesić

Začudne staklene staze na prilazu rijeci **Bijeloj** od ove subote više nema kao ni naslaga građevinskog otpada odbačenog uz asfaltну cestu koja vodi do tog puta prema skrivenom dalmatinskom hidrogeološkom biseru. Subotnja akcija bila je tek početak čišćenja tog zapuštenog područja, ali i početak šire priče, platforme međusobne podrške i suradnje pojedinaca, udruga i institucija, prepoznatljivi okvir za borbu protiv glupog i primitivnog iskrcavanja smeća u prirodu, u dobroj vjeri da još nije prekasno i da je glupost i primitivizam moguće na kraju pobijediti.

Članak sufinanciran sredstvima Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti

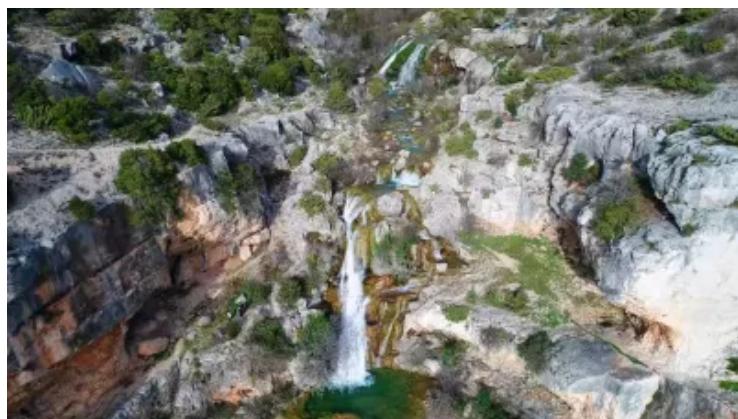
AEM Agencija za elektroničke medije
Agency for Electronic Media

[Facebook](#) [Twitter](#) [Print](#) [WhatsApp](#)

Sviđa mi se 247 Po

Tags: [#ItIsNotTooLate](#), [akcija čišćenja](#), [e-škovacina](#), [eko akcija](#), [Marko Simić](#), [Natura 2000](#), [Natura Jadera](#), [rijeka Bijela](#), [Taida Garibović](#), [udruga Lončari](#), [Vladimir Miketa](#)

VEZANE VIJESTI

[**Nije prekasno:**](#)
[**Čišćenje rijeke Bijele, nepoznate i zapuštene prirodne ljepotice**](#)